

Helsingin
Bussiliikenne Oy

Kohti viisaita liikkumisvalintoja

Viisaan liikkumisen askelmerkit

Työmatkat synnyttävät päivittäisen liikkumistarpeen ja liikennettä. Työnantajan kannalta ei ole yhdentekevää, miten työpaikalle ja työasiamatkoille kuljetaan. Ohjaamalla liikkumista kestäviin kulkumuotoihin työnantaja saavuttaa kustannussäästöjä, parantaa työntekijöiden terveyttä ja työvireyttä sekä kantaa osan ympäristövastuustaan.

Työmatkojen liikkumisenohjauksella pyritään vaikuttamaan henkilöstön ja asiakkaiden tekemiin matkoihin kannustamalla ja viestinnällisin keinoin. Työnantajalla on avaimet muutokseen!

Liikkumissuunnitelma työmatkoille - askeleet onnistuneeseen muutokseen

Liikkumissuunnitelma on yrityksille suunnattu työkalu, jonka avulla yritys tunnistaa keinonsa edistää kestäviä liikkumismuotoja ja vähentää toimintansa riippuvuutta henkilöautoista. Suunnitelma valmistellaan yhdessä johtoa ja henkilöstöä kuunnellen, jotta se vastaa työpaikan todellisia tarpeita ja olosuhteita.

1 Tarve - miksi työmatkaliikkumista tulisi ohjata?

Tarve työmatkaliikenteen suunnitteluun voi syntyä monista eri syistä. Taustalla voivat olla havaitut ongelmat tai esimerkiksi taloudelliset, ekologiset tai yhteiskunnalliset tekijät. Toimialalla on kenties tarve profiloitua juuri työmatkaliikenteen hallinnan asiantuntijaksi. Muutospaineita saattaa aiheutua myös pysäköintiongelmista tai rakentamista koskevista säädöksistä. Työmatkaliikennettä ohjaamalla voidaan myös pyrkiä saavuttamaan yrityksen turvallisuus-, ympäristö- ja

laatutavoitteet sekä lisäämään työntekijöiden työvireyttä ja vähentämään sairauspoissaoloja. Lähtökohtien tunnistaminen auttaa tavoitteiden ja toimenpiteiden määrittelyssä.

2 **Motivoitunut johto ja muutosvalmis henkilöstö**

Moni kehitysaskel on lähtenyt ruohonjuuritasolta, mutta liikkumisenohjauksessa yritysjohtoon rooli on merkittävä.

Johdon tulee tukea ja mahdollistaa kestävä liikunnan toimenpiteiden toteuttaminen.

Työntekijöille tulee tiedottaa säännöllisesti hankkeen tavoitteista ja etenemisestä sekä hyödyistä, joita omien liikku- mistottumusten muuttaminen tuottaa. Kyse ei ole autoilun rajoittamisesta, vaan joukkoliikenteen, kävelyn, pyöräilyn ja kimpakyytien tukemisesta monin eri tavoin. Yritys tarjoaa työntekijöille ja asiakkailleen mahdollisuuksia valita kestävä kulkutapa.

3 **Nykytilanteen selvitys**

Henkilöstökyselyllä ja työnantajan haastattelulla kerätään tietoa työntekijöiden kulkumuodoista ja liikkumistottumuksista sekä muusta liikennettä synnyttävästä toiminnasta. Lisäksi hankitaan tietoa liikkumista koskevista käytännöistä ja ohjeista työpaikalla, liikkumisen kustannuksista, CO₂-päästöistä sekä kysytään henkilöstöltä kehittämisideoita.

4 **Tavoitteiden asettaminen ja toimenpiteiden valinta**

Toimenpiteiden suunnittelu käynnistyy miettimällä, mitkä toimenpiteet soveltuvat parhaiten yrityksen tarpeisiin. Keinot voivat liittyä esimerkiksi seurantarjestelmien kehittämiseen, työn organisointiin, yritysautojen hankintaan tai henkilöstöä ohjaaviin ja kannustaviin toimenpiteisiin.

Toimenpiteitä kartoitettaessa arvioidaan niiden soveltuvuus, kohderyhmä, toteutettavuus ja vaikutukset. Toimenpiteet kootaan ohjelmaksi, jolle suunnitellaan käytännön toteutus ja aikataulu. Samalla suunnitellaan toimenpiteistä tiedottaminen ja markkinointi.

5 **Toimenpiteiden toteuttaminen**

Liikkumiskulttuuria ei muuteta hetkessä ja tavoitteiden toteutuminen vie yleensä aikaa. Todellisia säästöjä saadaan usein vasta pitkällä aikavälillä, esimerkiksi kun vähentynyt autoilu näkyy alentuneina kustannuksina tai lisääntynyt hyötyliikunta työntekijöiden terveyden kohentumisena.

Onnistuminen edellyttää, että henkilöstö ymmärtää ja hyväksyy tavoitteet ja että toteuttamiseen on riittävät voimavarat.

Lisäksi yksityisautoilulle pitää pystyä tarjoamaan houkuttelevia vaihtoehtoja.

6 Muutoksen seuranta

Liikkumistottumuksissa aikaansaattaa muutosta on hyvä seurata. Seuranta on helppointa, kun liikkumisenohjaus on integroitu osaksi yrityksen johtamisjärjestelmiä. Seurannassa tarkastellaan nykytilannetta ja asetettuja tavoitteita sekä arvioidaan toiminnan kehittymistä, toimenpiteiden toteutumista ja niiden vaikutuksia. Samalla kartoitetaan uusia toimintatarpeita.

Työnantajan keinovalikoima:

- toimipaikan sijainti ja helppo saavutettavuus kävellen, pyörällä ja joukkoliikenteellä
- pyörien säilytystilat sateensuojassa lähellä sisäänkäyntiä
- työmatkaliikkuville suihkut ja vaatteidenvaihtotilat
- työsuhdematkalippuetu
- haltijakohtainen matkakortti lainattavaksi työasiointiin
- joukkoliikenteen reaaliaikainen aikataulunäyttö
- työsuhdetolkupyörät
- työasiamatkoille yrityksen tunnuksella varustetut yrityspyörät- ja sähköavusteiset pyörät pukupäiville
- kestävään liikkumiseen kannustavat kampanjat ja kilpailut (pyöräilyviikko, liikkujan viikko, kilometrikisa.fi)
- kimppekyytipalvelu
- yhteiskäyttöautot
- taloudellisen ja turvallisen ajotavan kurssi
- liikkumistarpeen vähentäminen etäneuvotteluilla ja etätyömahdollisuudella

Lisätietoa

yritysinfo@hsl.fi

Asiakkuuspäällikkö Leena Rautanen-Saari, gsm 050 389 8970
Ympäristöasiantuntija Anna Ruskovaara, gsm 040 196 8715

160
165
167
168-199
504

Lakkas
Lakkas
Kaukainen
Kaukainen
Suomen
Suomen
Kirkkonummi
Kirkkonummi
Kirkkonummi
Kirkkonummi

Pikavuoro
Snabb
E2017
Tapiolanselitys
Hägelundskrutten
143
145

Suomen
Suomen
Suomen
Suomen

HSL Helsingin seudun liikenne

Opastinsilta 6 A, Helsinki
PL 100, 00077 HSL
puh. /tel. (09) 4766 4444

m.hsl.fi
www.hsl.fi

